

A Magyar Köztársaság Alkotmánybírósága
Budapest
Donáti utca 35-45.
1015

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott (lakcím:)
az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § b) pontja és 21. § (2) bekezdése alapján indítványozom, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Mpt.) – a Nyugdíjreform és Adósságsökkentő Alapról, és a szabad nyugdíjpénztár-választás lebonyolításával összefüggő egyes törvényt módosításokról szóló törvénnyel megállapított – 123. § (6) bekezdése ellentétes az Alkotmány 13. § (1) bekezdésével és 54. § (1) bekezdésével, ezért azt semmisítse meg.

Az Alkotmánybíróság hatáskörét szűkítette a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény módosításáról szóló 2010. évi CXIX. törvény, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény módosításáról szóló 2010. évi CXX. törvény. Jelen indítvány ugyanakkor nem adó- vagy járulékfizetési kérdést érint, hanem a magánnyugdíj-pénztári tagság automatikus megszűnésére vonatkozó törvényi rendelkezés alkotmányellenességének megállapítására irányul, így az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik mind az alkotmányellenesség vizsgálata, mind pedig az alkotmányellenes törvényi rendelkezés megsemmisítése.

A támadott törvényi rendelkezésből következően 2011. január 31-ig személyesen kell a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél kezdeményezni a magánnyugdíj-pénztári tagság fenntartását, ellenkező esetben az megszűnik, így a tag nem lesz jogosult a magánnyugdíj-pénztári tagsága alapján járó szolgáltatásokra.

A 103/2010. (VI. 10.) AB határozat szerint a magánnyugdíj-pénztári tagság alapján az öregségi nyugdíjkorhatár betöltésekor vagy a tag halála esetén teljesítendő szolgáltatásra (legyen az egyösszegű vagy járadékszolgáltatás) vonatkozó váromány az Alkotmány 13. § (1) bekezdése szerint tulajdoni védelemben részesül. Ettől a várománytól a magánnyugdíj-pénztári tag – minden aktív cselekvés vagy döntés nélkül – elesik, ha a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv előtt rövid időn belül személyesen nem nyilatkozik a tagságának fenntartásáról. A várománytól való elesés az alkotmányjogi értelemben vett tulajdonhoz való jog korlátozását eredményezi. A tulajdonjog korlátozása az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint akkor alkotmányos, ha arra közérdekből, és az elérni kívánt közérdekkel arányosan kerül sor.

A támadott rendelkezést megállapító törvény általános indokolása a törvény céljaként csak annyit jelöl meg, hogy „[a] nyugdíjpénztár-választás szabadságának megeremtése lehetővé teszi a pénztártagok teljes köre számára a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépést.” A társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe való visszalépés lehetőségét ugyanakkor nem ez a törvény teremtette meg, mivel arra már a nyugdíjpénztár-választás szabadságáról szóló 2010. évi C. törvény alapján bármely tagnak lehetősége van. Ennek megfelelően a magánnyugdíj-pénztári tagság automatikus megszűnését nem támasztja alá közérdekkel a törvényalkotó, ezért az önmagában sérti az Alkotmány 13. § (1) bekezdését. Közérdek fennállása esetén sem lenne arányosnak tekinthető a tulajdonhoz való jog korlátozása, mivel a rövid határidő mellett a mintegy hárommillió magánnyugdíj-pénztári tag számára fizikailag sem lehetséges a tagság fenntartására vonatkozó nyilatkozat megtétele. A személyes megjelenés kötelezettsége ugyancsak aránytalanná teszi a tulajdonjog korlátozását, mivel a személyazonosság igazolására a jogrendszer számos egyéb lehetőséget ismer.

Az Mpt. 123. § (6) bekezdése (látszólag) döntési szabadságot biztosít a magánnyugdíj-pénztári tagok számára, amikor lehetővé teszi, hogy nyilatkozzanak a tagságuk fenntartásáról. Ez a döntési szabadság az egyén önrendelkezési jogának részét képezi, amely az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében elismert, az emberi méltósághoz való jog részjogosítványa. Ezt a döntési szabadságot ugyanakkor a rövid határidő és a személyes megjelenési kötelezettség az előzőekben kifejtettek szerint kiüresíti, ezért a támadott rendelkezés sérti az önrendelkezéshez való jogot, ezáltal pedig az Alkotmány 54. § (1) bekezdését.

Mivel a támadott rendelkezés – hatályosulása esetén – 2011. március 1-jén végrehajtottá válik, így az alkotmányellenesség orvoslása a jogbiztonság követelményére is tekintettel ezt követően már csak igen nagy nehézségek árán történhet meg, kezdeményezem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az indítványomat soron kívül bírálja el.

Budapest, 2010. december

Tisztelettel,

(.....)